

VILNIAUS UNIVERSITETO STUDIJŲ INFORMACINĖS SISTEMOS NAUDOTOJŲ ADMINISTRAVIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus universiteto studijų informacinės sistemos (toliau – VUSIS) naudotojų administravimo taisyklių (toliau – VUSIS naudotojų administravimo taisyklės) pagrindinis tikslas – nustatyti VUSIS naudotojų administravimo tvarką.

2. VUSIS naudotojų administravimo taisyklės parengtos vadovaujantis Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 716, Techninių valstybės registų (kadastrų), žinybinių registų, valstybės informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų elektroninės informacijos saugos reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 m. spalio 4 d. įsakymu, Nr. 1V-832, Bendrųjų reikalavimų organizacinėms ir techninėms duomenų saugumo priemonėms, patvirtintų Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2008 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. 1T-71(1.12) reikalavimais, VUSIS nuostatais, patvirtintais Vilniaus universiteto rektoriaus 2009 m. sausio 8 d. įsakymu R-7, VUSIS duomenų saugos nuostatais, patvirtintais Vilniaus universiteto rektoriaus 2014 m. lapkričio 10 d. įsakymu R-512, taip pat kitais teisės aktais ir standartais, reglamentuojančiais duomenų tvarkymo teisėtumą, tvarkytojų veiklą ir duomenų saugos valdymą.

3. Taisyklės taikomos VUSIS valdytojui ir tvarkytojams, duomenų valdymo ir saugos įgaliotiniams, visiems VUSIS naudotojams bei VUSIS administratoriams.

4. Prieiga prie VUSIS tvarkomų duomenų suteikiama vadovaujantis šiais principais:

4.1. VUSIS naudotojams ir administratoriams prieiga turi būti suteikiama tik prie tų VUSIS tvarkomų duomenų ir tik tokia apimtimi, kuri reikalinga VUSIS nuostatuose ir atitinkamo darbuotojo pareigybės aprašyme nurodytoms funkcijoms atlikti;

4.2. prieiga prie VUSIS tvarkomų duomenų ir teisė juos keisti suteikiama tik atlikus VUSIS naudotojo identifikaciją ir patvirtinus jo tapatybę;

4.3. VUSIS tvarkomus duomenis gali keisti (sukurti, papildyti ar panaikinti) tik tokius įgaliotimus turintys VUSIS naudotojai;

4.4. informacinės sistemos priežiūros funkcijos turi būti atliekamos naudojant atskirą tam skirtą sisteminio administratoriaus paskyrą, kuria naudojantis negalima atlikti informacinės sistemos naudotojo funkcijos;

4.5. VUSIS naudotojams negali būti suteikiamos sisteminio administratoriaus teisės.

5. Teisės naudotis VUSIS komponentais suteikiamos tik susipažinus ir sutikus su šiomis taisyklėmis. VUSIS naudotojas, pirmą kartą jungdamasis prie informacinės sistemos privalo susipažinti ir sutikti su šiomis taisyklėmis. Taisyklės pateikiamos elektroniniu būdu užtikrinančiu susipažindinimo įrodomumą, naudotojai nesutikę su taisyklėmis neregistruojami sistemoje.

6. VUSIS naudotojai, pažeidę šių taisyklių ir kitų saugos politiką įgyvendinančių teisės aktų nuostatas, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

7. Nustačius neteisėtą VUSIS tvarkomų duomenų naudojimą, naudotojo prieiga prie VUSIS sustabdoma.

8. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

8.1. VUSIS sisteminis administratorius – pagrindinio VUSIS tvarkytojo paskirtas darbuotojas, vykdamas VUSIS operacinių sistemų, duomenų bazių valdymo sistemų, ugniasienių, duomenų perdavimo tinklų priežiūrą;

8.2. VUSIS taikomosios programinės įrangos administratorius – pagrindinio VUSIS tvarkytojo paskirtas darbuotojas, vykdamas VUSIS taikomosios programinės įrangos priežiūrą;

8.3. Kitos VUSIS naudotojų administravimo taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžtos Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų apraše, VUSIS nuostatuose, VUSIS duomenų saugos nuostatuose, VUSIS saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklėse ir kituose teisės aktuose bei saugų duomenų tvarkymą reglamentuojančiuose standartuose.

II. VUSIS NAUDOTOJŲ IR ADMINISTRATORIŲ ĮGALIOJIMAI, TEISĖS IR PAREIGOS

9. VUSIS naudotojų įgaliojimai, teisės ir pareigos, tvarkant elektroninę informaciją:

9.1. VUSIS naudotojai gali naudotis tik tomis VUSIS funkcijomis ir VUSIS tvarkomais duomenimis, prie kurių prieigą jiems suteikė VUSIS padalinio ar pagrindinis administratorius, arba įgijo registruodamiesi sistemoje savitarnos priemonėmis;

9.2. VUSIS naudotojai atsako už tinkamą asmens duomenų naudojimą ir saugojimą;

9.3. VUSIS naudotojo prieiga prie VUSIS nesuteikiama ar panaikinama naudotojui nesutinkant ar atsisakius, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys;

9.4. VUSIS naudotojai turi teisę rinkti, tvarkyti, perduoti, įkelti, saugoti, naikinti ar kitaip naudoti elektroninę informaciją tik naudodamiesi savo paskyra; baigęs darbą, naudotojas turi užtikrinti, kad su elektronine informacija negalėtų susipažinti kiti asmenys: atsijungti nuo VUSIS, uždaryti programinę įrangą, įjungti ekrano užsklandą su slaptažodžiu;

9.5. VUSIS naudotojai privalo:

9.6. privalo saugoti asmens duomenų paslaptį ir vadovautis Studijuojančiųjų asmens duomenų tvarkymo Vilniaus universitete taisyklių reikalavimais;

9.7. užtikrinti jų naudojamų VUSIS tvikomų duomenų konfidencialumą bei vientisumą;

9.8. savo veiksmais netrikdyti VUSIS duomenų prieinamumo;

9.9. nesijungti prie VUSIS naudojantis kitam VUSIS naudotojui suteiktu prisijungimo vardu ir slaptažodžiu;

9.10. neatskleisti kitiems asmenims, nelaikyti matomoje vietoje suteiktų naudotojo prisijungimo vardo ir slaptažodžio;

9.11. priiimti atsakomybę už tvikomų duomenų rinkimą, įvedimą, naikinimą ir kt.;

9.12. nedelsiant pranešti VUSIS pagrindiniam administratoriui apie informacinės sistemos sutrikimus, neįprastą jos veikimą, esamus arba galimus elektroninės informacijos saugumo reikalavimų pažeidimus, kitų VUSIS naudotojų nederamus veiksmus.

10. VUSIS naudotojų prieigos prie informacinės sistemos lygiai:

10.1. Pagal atliekamas funkcijas ir prieigą prie VUSIS duomenų naudotojai skirstomi į lygius taikant duomenų prieigos filtrus:

10.1.1. Kiekvienam VUSIS naudotojui pirmiausia priskiriamas VUSIS tvarkytojo patvirtinto sąrašo VUSIS savitarnos komponentų paketas;

10.1.2. Jei VUSIS naudotojo darbo funkcijoms atlikti reikia kitų, nenumatytų 10.1.1 punkte, jo veiklą atitinkančių VUSIS komponentų, padalinio, kuriame dirba darbuotojas, vadovas turi pateikti patvirtinto pavyzdžio prašymą VUSIS tvarkytojo vadovui;

10.1.3. Universiteto rektoriui, prorektoriams bei kancleriui ir jo pavaduotojui suteikiama teisė naudotis visais informacinės sistemos komponentais;

10.1.4. Kamieninių akademinių padalinių vadovams suteikiama teisė naudotis informacinės sistemos komponentais, skirtais kamieniniams padaliniams, bei jų pagalba gali gauti visą turimą informaciją apie savo kamieninį padalinį;

10.1.5. Universiteto administracijos padalinių vadovai turi teisę naudotis visais komponentais, kurie yra tiesiogiai susiję su to administracijos padalinio veikla ir funkcijomis;

10.1.6. Administracijos padalinių vadovai turi teisę skirti savo padalinio įgaliotus darbuotojus, kuriems yra leidžiama naudotis 10.1.5 punkte nurodytais komponentais;

10.1.7. Centrinės administracijos darbuotojai suteiktų įgaliojimų ribose atlieka studijų proceso kontrolę, stipendijų, paskolų tvarkymą, statistinių duomenų rengimą, diplomų ir jų priedėlių ruošimą bei kitas jiems priskirtas funkcijas;

10.1.8. Akademiųjų padalinių studijų koordinatoriai įveda į sistemą ir tvarko joje su padalinyje vykdomų studijų procesu susijusius duomenis;

10.1.9. Kamieninių akademiųjų padalinių vadovai suteikia atitinkamo padalinio VUSIS naudotojams leidimą koreguoti duomenis apie tame padalinyje vykdomas studijas;

10.1.10. Dėstytojai pagal nustatytą tvarką įveda priimtų egzaminų/įskaitų rezultatus, egzaminų/įskaitų klausimus (temas) ir jų užduotis, dėstomų dalykų aprašus - sandus, kitus teisiniuose dokumentuose reglamentuotus duomenis;

10.1.11. Studentai tikslina savo asmens duomenis, nustatyta tvarka registruojasi laisvųjų ir pasirenkamųjų dalykų studijoms, įveda studijų kokybės vertinimo anketos duomenis, kitus teisiniuose dokumentuose nustatytus duomenis bei naudojami kitomis VUSIS teikiamomis elektroninėmis paslaugomis; Studentų prieigai gali būti taikomi papildomi filtrai, atskiriantys pirmos, antros ir trečios pakopos programas.

11. VUSIS administratorių įgaliojimai, teisės ir pareigos, tvarkant elektroninę informaciją:

11.1. atlieka funkcijas, numatytas VUSIS duomenų saugos nuostatuose;

11.2. vertina VUSIS naudotojams suteiktų teisių ir priskirtų funkcijų atitiktį;

11.3. vertina VUSIS naudotojų pasirengimą dirbti su VUSIS;

11.4. nagrinėja VUSIS naudotojų su VUSIS tvarkomais duomenimis atliktus veiksmus;

11.5. atlieka elektroninių incidentų tyrimą;

11.6. informuoja VUSIS duomenų saugos įgaliotinį apie VUSIS saugos dokumentų pažeidimus, galimas nusikalstamos veikos požymius, neveikiančias arba netinkamai veikiančias duomenų saugos užtikrinimo priemones;

11.7. vykdo VUSIS duomenų saugos įgaliotinio nurodymus ir pavedimus, susijusius su VUSIS elektroninės informacijos saugos užtikrinimu;

11.8. vykdo kitas tiesiogiai su VUSIS administravimu susijusias funkcijas.

12. VUSIS administratorių prieigos prie informacinės sistemos lygiai:

12.1.1. VUSIS pagrindinis administratorius administruoja visų VUSIS naudotojų prieigos teises prie VUSIS komponentų;

12.1.2. VUSIS padalinio administratorius administruoja padalinio VUSIS naudotojų prieigos teises ir yra įgaliotas tvarkyti padalinio VUSIS duomenis;

12.1.3. VUSIS duomenų bazės administratorius vykdo techninę duomenų bazės priežiūrą ir neturi teisės tvarkyti duomenis kitaip, kaip tik atliekant susijusias administravimo užduotis.

III. SAUGAUS ELEKTRONINĖS INFORMACIJOS TEIKIMO VUSIS NAUDOTOJAMS KONTROLĖS TVARKA

13. Visiems VUSIS naudotojams prieiga suteikiama po to, kai naudotojas turi teisinį pagrindą ir padalinio administratoriaus paskirtą VUSIS nuostatus ir VUSIS saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisykles atitinkančią rolę.

14. VUSIS naudotojų tapatybei nustatyti yra suteikiamas prisijungimo prie VUSIS vardas ir slaptažodis.

15. VUSIS naudotojai prisijungimo prie VUSIS duomenis gauna asmeniškai registruodamiesi elektroniniu būdu Universiteto E. tapatybių valdymo sistemoje ir užsisakę (aktyvavę) elektroninę paslaugą – „Prieiga prie Universiteto informacinės sistemos“.

16. Už informacijos, būtinos VUSIS naudotojo prieigai suteikti ir rolės priskyrimą atsakingas padalinio administratorius.

17. Prieigos teisių pasikeitimus keičiantis padaliniui, naudotojo prašymu, derina ir administruoja VUSIS pagrindinis administratorius.

18. VUSIS naudotojo slaptažodžiui yra keliami šie reikalavimai:

18.1. slaptažodis turi būti iš ne trumpesnės kaip 8 simbolių kombinacijos, sudarytos iš raidžių, skaičių ir specialiųjų simbolių;

18.2. slaptažodis turi būti keičiamas ne rečiau kaip 1 kartą per tris mėnesius;

18.3. didžiausias leistinas mėginimų įvesti teisingą slaptažodį skaičius negali būti didesnis nei 5 kartai; neteisingai įvedus didžiausią leistiną skaičių, informacinė sistema užsirakina ir neleidžia informacinės sistemos naudotojui identifikuotis ne trumpiau nei 15 minučių;

18.4. slaptažodžiams sudaryti neturi būti naudojama asmeninio pobūdžio informacija;

18.5. keičiant slaptažodį, programinės įrangos priemonėmis neleidžiama sudaryti slaptažodžio iš buvusių 3 paskutinių slaptažodžių;

18.6. VUSIS naudotojas privalo saugoti slaptažodį ir jo neatskleisti tretiesiems asmenims;

18.7. VUSIS naudotojas, įtaręs, kad tretieji asmenys sužinojo slaptažodį, privalo nedelsdamas jį pakeisti;

19. VUSIS administratorių slaptažodžiams yra keliami šie papildomi reikalavimai:

19.1. VUSIS administratorių slaptažodis turi būti iš ne trumpesnės kaip 12 simbolių kombinacijos, sudarytos iš didžiųjų, mažųjų raidžių, skaitmenų ir specialiųjų simbolių;

19.2. VUSIS administratorių slaptažodis turi būti keičiamas ne rečiau kaip kas 2 mėnesius.

20. VUSIS už taikomosios programinės įrangos priežiūrą atsakingas administratorius, iš pagrindinio VUSIS tvarkytojo gavęs rašytinį prašymą apriboti VUSIS naudotojo prieigos teises, nedelsiant sustabdo nurodyto VUSIS naudotojo prieigą prie VUSIS.

21. Vusiems VUSIS administratoriams ir naudotojams teisė dirbti su konkrečia elektronine informacija yra ribojama sustabdant visas suteiktas prieigos prie VUSIS teises, kai VUSIS administratorius ar naudotojas nesijungė prie sistemos daugiau nei tris mėnesius, vyksta VUSIS administratoriaus ar naudotojo veiklos tyrimas, VUSIS administratoriui ar VUSIS naudotojui atsisakius vykdyti VUSIS duomenų saugos įgaliotinio nurodymus ir pavedimus.

22. Teisė naudotis VUSIS administratoriui skirta prieiga nedelsiant panaikinama:

22.1. pasibaigus VUSIS administratoriaus darbo santykiams Universitete;

22.2. nušalinus VUSIS administratorių nuo pareigų;

22.3. nustačius neteisėtą VUSIS duomenų naudojimą.

23. Kai VUSIS administratorius perkeliamas į kitas pareigas, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas jam suteiktos VUSIS administratoriaus teisės pakeičiamos atsižvelgiant į jo naujos pareigybės aprašyme nurodytas funkcijas.

24. Vusiems VUSIS naudotojams baigus darbą su VUSIS, turi būti atsijungiama nuo VUSIS.

25. Nuotolinis VUSIS administratorių ir įgaliotų vidinių VUSIS naudotojų prisijungimas prie VUSIS tarnybinių stočių galimas tik naudojantis VPN tuneliu.

26. Prisijungimai ir (ar) bandymai prisijungi prie VUSIS automatiniu būdu įrašomi VUSIS duomenų bazės veiksmų žurnale, kuriame registruojami prisijungimo ir (ar) bandymo prisijungti data, laikas, prisijungimo trukmė, prisijungiančio VUSIS naudotojo vardas ir kompiuterio, iš kurio prisijungiama, IP adresas, VUSIS funkcijos, prie kurių buvo jungtasi, atlikti veiksmai su duomenimis (įvedimas, peržiūra, keitimas, naikinimas ir kiti duomenų tvarkymo veiksmai). Šie įrašai saugomi ne trumpiau kaip 1 metus.